

Prenatální období

“Tento výukový materiál vznikl za přispění Evropské unie, státního rozpočtu ČR a Středočeského kraje”

Vypracovala: Mgr. Monika Řezáčová 8.4.2009

Prenatální období

- období mezi početím a narozením dítěte
- délka prenatálního vývoje je 39 – 42 týdnů, tj. 270 – 280 dnů
- dokonalejší vyšetřovací metody v posledních letech přinesly nové poznatky o chování plodu a jeho reakcích na různé podněty

Fáze vývoje plodu

1. oplodnění a vytvoření zárodku (první tři týdny)
2. embryonální období (čtvrtý až dvanáctý týden)
3. fetální období (od počátku třináctého týdne do porodu)

ad1) Oplodnění a vytvoření zárodku

- zygota (vajíčko a spermie)
- rýhování – morula – vzniká větší počet buněk, začne se vytvářet blastula – gastrula – vznikají tři zárodečné listy (endoderm, ektoderm, mezoderm)
- období dlouhé cca tři týdny, pak nidace

ad2) Embryonální období

- od prvního úderu srdce do konce třetího měsíce
- jsou vytvořeny základy všech důležitých orgánů člověka
- zárodek je v této době extrémně citlivý na nejrůznější teratogenní vlivy

ad3) Fetální období

- trvá od počátku třináctého týdne do porodu
- jednotlivé orgány dozrávají
- rozvíjí se funkčnost orgánů (hlavně chlapci – testosteron – zevní pohlaví orgány)
- po druhém měsíci reaguje na zevní podněty
- od pátého měsíce matka vnímá pohyb plodu
- od sedmého měsíce zralé plíce (možnost předčasného porodu)

Chování dítěte v prenatálním období

- na konci druhého měsíce (délka 25 cm) je vytvořen základ všech svalových skupin, plod reaguje drobnými záškuby a kontrakcemi
- počátkem třetího měsíce gestačního věku spontánně hýbe horními a dolními končetinami, otáčí hlavičku, otvírá a zavírá ústa
- v tomto období matka pohyby plodu ještě nevnímá

- v devátém týdnu registrujeme bioelektrickou aktivitu mozku na EEG
- v pátém měsíci můžeme u plodu rozlišit spánek a bdělý stav, plod reaguje na zvukové a vizuální podněty (světlo procházející břišní stěnou matky, na tlak a bolest)
- v průběhu celého těhotenství plod reaguje na negativní podněty (neobvyklé a nepříjemné zvuky z hlučného prostředí)
- reaguje na nepříjemná pohybová omezení při změnách polohy matky, na nedostatek kyslíku v dusném prostředí

- v posledním trimestru plod pije určité množství plodové vody – je vyvinut smysl chuti
- plod je někdy iniciátorem matčiných pohybů
- do jisté míry určuje dobu porodu a aktivně při něm napomáhá
- v prenatálním období získává jedinec schopnost sociální interakce
 - aktivní kontakt s matkou
 - emoce matky ovlivňují dítě

Rozhovor beze slov

- v průběhu celého těhotenství
- komunikace mezi matkou a dítětem
- zahrnuje reakce matky na chování dítěte a obráceně
- dítě reaguje na nálady matky
- matka se cítí bezpečně, cítí-li pohyby
- intenzita pohybů je větší, pokud dítě nespí nebo hledá polohu

O psychice dítěte před narozením víme málo:

- dobrý psychický stav matky je významný pro základy psychiky dítěte
- jako se dítě připravuje in utero na svět, tak s i rodiče připravují na jeho narození

Děkuji za pozornost

Literatura a zdroje:

Vývojová psychologie pro dětské lékaře – J.Langmeier

Vývojová psychologie pro učitele – PhDr.E.Krejčíková

Vybrané problémy psychologie zdravotnické činnosti – kolektiv autorů

Speciální psychologie – V.Čechová, A.Mellanová, M.Rozsypalová

Vývojová psychologie – J.Langmeier, D.Krejčířová

www.yarousch.cz

www.szs.tabor.indos.cz

www.google.cz